

Éghajlati tudatosság: Magyarország Európa élvonalában

A magyar közvélemény a legtájékozottabb és a tettere kész országok között szerepel az Európai Bizottság éghajlatváltozásról készített friss felmérésében. A magyarok a legnagyobb problémát a szegénységben és az ivóvízhiányban látják, és második helyen áll az éghajlatváltozás. Ha fontos ügyekről, az ország jövőjéről van szó, akkor hazánkban képes összefogni és közös álláspontot képviselni a több ezer szervezetenél álló zöld mozgalom.

Az európaiak hozzáállása az éghajlatváltozáshoz címmel készített felmérést az Eurobarometer mintegy 27 ezer ember megkérdezésével, amit 2008. szeptemberben tettek közzé. Meglepő módon Magyarország szinte az összes kérdésben az élbolyban szerepel, mutatóink vetekszenek a vezető államokéval.

A reprezentatív felmérés során a Magyarországon megkérdezett ezer ember 71 százaléka jelölte meg az éghajlatváltozást a legkomolyabb problémának, amellyel szembe kell néznünk a jövőben. Ezzel az aránnyal a közvélemény-kutatás központi kérdésére adott válaszok sorában a skandináv országokkal versenyezve az élvonalban áll hazánk. Az EU átlaga 61 százalék, előttünk van a sorban Finnország 73 százalékkal, Svédország 74 százalékkal, Szlovénia kimagasló 80 százalékkal, a sort pedig Ciprus 82 százalékkal és Görögország 90 százalékkal vezeti érthető okokból. Ugyanakkor mögöttünk áll Hollandia 61 százalékkal, amelyet épp úgy fenyeget a klímaváltozás okozta tengerszint-növekedés, mint az említett szigeteket. És utánunk kullog Belgium 66 százalékkal, Ausztria 69 százalékkal, Nagy-Britannia 57 százalékkal. Olaszország 47 százalékkal az utolsó harmadban szerepel, Csehország pedig a sor legvégén található 45 százalékkal.

Magyarországon a legnagyobb problémának a szegénységet, az élelem és az ivóvíz hiányát tartják (74), a második helyen az éghajlatváltozás áll (71). A belgák és a csehek is a terrorizmustól tartanak leginkább, a szlovákoknál pedig jelentős szavazatot kapott a fegyveres konfliktustól való félelem (54) az éghajlatváltozás mellett, ami náluk 66 százalékon áll.

„Az Ön véleménye szerint a következők közül melyiket tartja a legkomolyabb problémának, amellyel az egész világ szembesül?“, Erre a kérdésre az első két helyen a következő arányban említették a problémákat (százalékban):

Probléma	EU átlaga	Magyarország
A szegénység, az élelem és ivóvíz hiánya	68	74
A globális felmelegedés, éghajlatváltozás	62	71
Nemzetközi terrorizmus	53	37
Fegyveres konfliktusok	38	28)
Jelentős globális gazdasági hanyatlás	24	35
Fertőző betegségek terjedése	23	31
Nukleáris fegyverek elterjedése	23	24
A világ népességének növekedése	19	29

Az EU27-ben az emberek 75 százaléka gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás nagyon komoly probléma. (Egytől 10-ig terjedő skálán lehetett megjelölni, hogy egyáltalán nem vagy nagyon komoly probléma az éghajlatváltozás.) Ehhez képest a hazai közvélemény 86 százaléka vélekedik így.

A magyar állampolgárok 67 százaléka érzi, úgy, hogy nem tesz eleget az éghajlatváltozás mérséklésére, de az ipart tartja a legfőbb bűnösnek, amelynek 76 százalékat szavazott meg, mint a legkevesebbet tevő ágazat, a kormányunk pedig 64 százalékat kapott.

Magyarországon az emberek zöme kevesebb energiát és vizet fogyaszt, ha tesz valamit az éghajlatváltozásért. Az EU-ban inkább a szelektív szemétyűjtés és az energiafogyasztás csökkentése a legdivatosabb az emberek körében a klímaváltozás elleni küzdelemben.

Hogyan értük el?

Az, hogy a szemléletformálás és a társadalmi tudatosság ilyen magas Magyarországon, szinte egyértelműen a környezetvédő civil szervezetek érdeme, amelyet nem csak éghajlatvédelmi kampányaikkal, hanem a magyar sajtó "beavatásával" és politikai lobbytevékenységgel értek el.

Néhány fontos dolgot érdemes még megemlíteni. Az első a zöld mozgalom példátlan összefogása. Ha fontos ügyekről és ha az ország jövőjéről van szó, akkor – hazánkban szokatlanul képes összefogni és közös álláspontot képviselni a több ezer szervezetből álló mozgalom. Ha bármelyik szervezet nagy horderejű kérdésben, komoly petíciót, levelet terjeszt elő, szinte mindenki ott van az aláírók között.

Elismerésnek értékelhetjük, hogy Európában is rácsodálkoznak a mozgalom szervezettségére. A zöldek Magyarországon minden évben találkoznak és demokratikus úton megválasztják küldötteiket, akik az egységes zöld álláspontot képviselik.

Nem szabad persze elfeledkezni a VAHAVA-projektről sem, amely a közép-európai régiókban egyedülálló módon vizsgálta meg Magyarország alkalmazkodási lehetőségeit az éghajlatváltozás kihívásaira. Ezt az átfogó kutatást 2003-ban kezdte meg az MTA kezdeményezésére az a több száz fős kutatócsoport, amely meghatározta a hazai éghajlat változásának várható irányát, elemezte ennek az egyes ágazatokra és szakterületekre valószínűsíthető hatását. A zárójelentések 2007-ben jelentek meg, amelyek meglehetősen befolyásolták a Nemzeti Éghajlatvédelmi Stratégiánk kialakítását, amelyet 2008 márciusában fogadott el az országgyűlés.

Még valami. Az már unikumnak számít, hogy a környezetvédelmi minisztérium klímaosztályán kormányoktól függetlenül pozícióban maradtak vezetők, akik folyamatosan képviselik az előremutató álláspontot. Ez lehet az egyik oka, hogy e területen élen járunk. Mindenki egy felé néz, a civilek, a tudósok, sőt a politikusok is.

Az adatok forrása: http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

Budapest, 2008. szeptember 30.

Varga Judit
Levegő Munkacsoport